

Sygnatura akt II Cz 172/14

POSTANOWIENIE

K., dnia 15 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO. Janusz Roszewski

Sędziowie: SSO. Barbara Mokras

SSO. Wojciech Vogt – spr.

po rozpoznaniu w dniu 15 kwietnia 2014 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku G. M.

z udziałem uczestnika postępowania T. M.

o podział majątku wspólnego

od zarządzenia Przewodniczącego w Wydziale I Cywilnym Sądu Rejonowego w Kaliszu z dnia 6 lutego 2014 r., sygn. akt I Ns 1684/13

postanawia:

uchylić zaskarżone zarządzenie

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem Przewodniczący w Wydziale I Cywilnym Sądu Rejonowego w Kaliszu zwrócił wniosek. W uzasadnieniu wskazał, że zarządzeniem z dnia 23 stycznia 2013 r. pełnomocnik wnioskodawczynie został zobowiązany do uzupełnienia kolejnych już braków formalnych wniosku w terminie 7 dni poprzez wskazanie numerów identyfikujących samochody dostawcze wymienione w punkcie 2 pod pozycją” 1” do „o” pisma z dnia 17 stycznia 2014 r. (k-37 akt). Zobowiązanie nie zostało wykonane. Zgodnie z art. 567 § 3 k.p.c. w zw. z art. 688 k.p.c. w sprawie o podział majątku wspólnego wnioskodawca jest zobowiązany wskazać majątek, który ma być przedmiotem działu. Wnioskodawca zatem, szczególnie działający przez profesjonalnego pełnomocnika, winien przed złożeniem wniosku ustalić wszystkie dane umożliwiające precyzyjne wskazanie przedmiotów wchodzących w skład majątku wspólnego i podlegających podziałowi. To, że sąd ustala z urzędu skład i wartość majątku wspólnego nie zwalnia wnioskodawcy od obowiązku precyzyjnego określenia swojego stanowiska. Należało więc na podstawie art. 130 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. zarządzić jak na wstępie.

Zażalenie od tego rozstrzygnięcia złożyła wnioskodawczynie wnosząc o uchylenie zaskarżonego zarządzenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z zasadą przyjętą w art. 506 k.p.c. postępowanie nieprocesowe wszczyna się na wniosek. Zasada ta ma zastosowanie do wszystkich spraw działowych, w tym do spraw o podział majątku wspólnego.

Względy techniki legislacyjnej zdecydowały, że przepisy określające wymagania, jakie powinien spełniać wniosek działowy tworzą strukturę czterostopniową. Zawartych w przepisach regulujących postępowanie - stosowanych na podstawie art. 567 § 3 k.p.c. - o dział spadku art. 680 k.p.c. wskazuje, jakie elementy, ze względu na charakter tego postępowania powinien zawierać wniosek o podział majątku wspólnego (dział spadku). Regulacja ta nie obejmuje jednak wymagań natury ogólnej stawianych temu wnioskowi. Wymagania te zawarte są w przepisach ogólnych stawianych temu wnioskowi. Wymagania te zawarte są w przepisach ogólnych dotyczących postępowania nieprocesowego, a ściślej - w art. 511 § 1 k.p.c., który odsyła w tym zakresie do przepisów o pozwie. Z kolei art. 187 k.p.c., oprócz wskazania składników treści pozwu, zawiera zastrzeżenia, że pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego. Elementy składowe każdego pisma procesowego zostały natomiast wyszczególnione w art. 126 k.p.c. Oprócz regulacji zawartych w art. 511 oraz w art. 187 i 126 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., określających warunki, jakie powinien spełniać każdy wniosek wszczynający postępowanie nieprocesowe, należy mieć na względzie - na co wskazano wyżej - także unormowanie zawarte w art. 680 k.p.c., wskazujące dodatkowe, szczególne wymagania stawiane wnioskowi podziałowemu.

Zgodnie z art. 187 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. wniosek o dział spadku powinien zawierać:

1. dokładne określenie żądania wnioskodawcy,
2. przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie,
3. oznaczenie wartości przedmiotu działu spadku,
4. przytoczenie okoliczności uzasadniających właściwość sądu.

Wpłynięcie do sądu wniosku o podział majątku wspólnego będzie obligować przewodniczącego do zbadania tego wniosku pod względem zachowania warunków formalnych (art. 130 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Określenia, jakie składniki wniosku o podział majątku wspólnego stanowiąc będą jego warunki formalne, należy poszukiwać w przepisach regulujących elementy składowe wymagane dla tego wniosku. Wskazania odnoszące się do wymagań wniosku zawarte w art. 680 i 511 oraz w art. 187, 128 i 126 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. **nie oznaczają jeszcze, że wszystkie one mają charakter warunków formalnych**. Przepis art. 130 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. będzie miał zastosowanie do takich braków formalnych, które uniemożliwiają nadanie wnioskowi **prawidłowego biegu**.

Analizując pod tym względem wnioski o podział majątku wspólnego, należy stwierdzić, że brakiem formalnym będzie:

- niewskazanie uczestników postępowania,
- niepodanie ich miejsca zamieszkania,
- niezamieszczenie dokładnie określonego żądania,
- nieprzytoczenie żadnych faktów uzasadniających żądanie,
- niewskazanie okoliczności uzasadniających właściwość sądu,
- niepodpisanie wniosku,
- niezłożenie odpisów wniosku,
- nieprzedłożenie odpisów załączników,
- niedołączenie pełnomocnictwa,
- nieuiszczenie opłaty.

W sprawie o podział majątku wspólnego pod pojęciem **dokładnego określenia żądania wnioskodawcy** należy rozumieć wskazanie przez wnioskodawcę majątku, który ma być przedmiotem działu. Wskazanie to ma polegać **na wymienieniu praw majątkowych stanowiących majątek wspólny**. O tym mówi wprost art. 680 § 1 k.p.c. i obowiązkowi tego nie eliminuje art. 684 k.p.c., który w tym zakresie nie jest przepisem szczególnym i reguluje zupełnie inną materię.

Z powyższego wynika, że brak wymienienia we wniosku praw majątkowych stanowiących majątek wspólny jest brakiem formalnym wniosku podlegającym usunięciu w trybie art. 130 k.p.c.

Wnioskodawczyni - nie we wniosku ale w piśmie z dnia 17 stycznia 2014 r. - wymieniła, oprócz innego majątku, cztery samochody, które jej zdaniem stanowią również majątek wspólny stron wskazując ich markę i nie podając numerów identyfikacyjnych. Wymienienie marki samochodu – na tym etapie postępowania – spełnia wymóg wymienienia praw majątkowych stanowiących majątek wspólny.

Przyjmuje się, że jeżeli wnioskodawca we wniosku nie określił dokładnie majątku wspólnego podlegającego podziałowi, to nie stanowi to braku formalnego wniosku (por. Stanisław Madaj, Postępowanie nieprocesowe w sprawach małżeńskich, Warszawa 1978, s. 113; Andrzej Zieliński, Postępowanie o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, Warszawa 1992, s. 97; Andrzej Stempniak, Postępowanie w sprawach o dział spadku, Warszawa 2012, s. 132 i 118; Krystyna Skiepmo, Komentarz do spraw o podział majątku wspólnego małżonków, Warszawa 2013, s. 54)

Należy jednak wyraźnie podkreślić, że **brak wymienienia praw majątkowych** stanowiących majątek wspólny jest brakiem formalnym wniosku podlegającym usunięciu w trybie art. 130 k.p.c. Nigdy nie podlega natomiast sanowaniu w tym trybie brak przedstawienia dowodów potwierdzających własność rzeczy wskazanych we wniosku, a tym samym wykazujących ich przynależność do majątku wspólnego. Ten ostatni może jednak rodzić inne skutki procesowe, w skrajnych przypadkach włącznie nawet z oddaleniem wniosku jako bezzasadnego (por. K. Skiepmo, op.cit. s. 54 i 56).

W niniejszej sprawie nie było więc podstaw do zwrotu wniosku.

Mając na uwadze powyższe okoliczności należało zgodnie z art. 386 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i 13 § 2 k.p.c. orzec jak w sentencji.